

DUIN

JAARGANG 30, NR. 3
SEPTEMBER 2007

ISSN - 0168-7948

REDACTIE

BAS ARENS
PETER VAN DEN BERG
MARTIN DE JONGE
ARJEN KOK
MONIEK LÖFFLER
IKE SPAN

HOOFDREDACTEUR

MARJA ZANDBERG

VORMGEVING

RENÉ LENNAERTS, AMSTERDAM

PRE-PRESS EN DRUK

SALLAND DE LANGE, DEVENTER

REDACTIE-ADRES

DUIN, POSTBUS 664
2300 AR LEIDEN
TEL. 071-5160490
FAX. 071-5160499

E-MAIL: STICHTING@DUINBEHOUD.NL

WWW.DUINBEHOUD.NL

BEZOEKADRES

STATIONSWEG 12, LEIDEN

LOSSE NUMMERS

€ 6,= (THEMANUMMERS € 7,=)

ABONNEMENT

BESCHERMHEER-VROUWE VANAF € 50,=

65+ € 14,=

PARTICULIEREN € 18,=

INSTELLINGEN € 31,=

BETALINGEN

GIRO 35 05 200 TEN NAME VAN
STICHTING DUINBEHOUD TE LEIDEN

ADVERTENTIES

REDACTIE DUIN
TEL. 071-5160494

E-MAIL: REDACTIE@DUINBEHOUD.NL

© STICHTING DUINBEHOUD

DIT NUMMER IS MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR
PWN WATERLEIDINGBEDRIJF NOORD-HOLLAND

Bij de voorkant:

*Wisenten in Kraansvlak
(foto: Leo Linnartz, ARK).*

*Dit tijdschrift wordt gedrukt op
cyclus-papier (100% recycling).*

- 3 DUINNATUUR EN WATERWINNING
PIET VEEL
- 6 HET GEAMPUTEERDE DUIN
RIENK SLINGS
- 8 VRIJWILLIG AAN DE SLAG IN HET DUIN
PATRICK WIJKER
- 10 JAAR-RONDBEGRAZING MET WINTERHARDE GRAZERS
IN HET NOORDHOLLANDS DUINRESERVAAT
DAVE NANNE
- 12 CULTUURHISTORIE NATIONAAL PARK ZUID-
KENNEMERLAND
MARIEKE KUIPERS
- 14 DYNAMIEK IN DE ZEEREOP IN ZUID-KENNEMERLAND
LEON TERLOUW, MARIEKE KUIPERS EN PETRA GOESSEN
- 17 DUINBEHOUD IN ACTIE
- 18 OP SAFARI IN ZANDVOORT
HUBERT KIVIT
- 20 HERSTEL VAN NATTE DUINNATUUR IN HET
NATIONAAL PARK ZUID-KENNEMERLAND
MARIEKE KUIPERS EN PIET VEEL
- 22 KONINGSKANAAL: VAN PRUTSLOOT NAAR DUINREL
LEON TERLOUW
- 25 GEVOLGEN KLIMAATVERANDERING VOOR FLORA EN
FAUNA IN PWN-DUINGEBIEDEN
RIENK SLINGS EN HUBERT KIVIT
- 28 PARABOÏLDUINEN IN GEBRUIK
HIDDE POSTHUMA
- 30 NIEUWE RECREATIE-ACTIVITEITEN
MARIEKE KUIPERS
- 33 MEEUWENLEKKEN: VAN DENNENBOS NAAR ZAND
JENNY VAN RIJN EN EGBERT VAN DIEPEN
- 36 DUINLEVEN
Komkommerpraatje
PETER VAN DEN BERG

*Wilt u **donateur** worden van Stichting Duinbehoud of een
abonnement op het tijdschrift DUIN? Bel dan tijdens kantooruren
naar 071-5160490 of email naar: secretariaat@duinbehoud.nl*

***Opzeggingen** van het abonnement graag schriftelijk of per e-mail
secretariaat@duinbehoud.nl vóór 1 november van het lopende jaar
indienen. Als na 1 november van het lopende jaar wordt opgezegd,
loopt het abonnement tot en met 31 december van het volgende
jaar.*

Komkommerpraatje

Lui uitgestrekt als een kat op een zonbeschenen tegelpad vertoont hij zich in kalere duingedeelten: de heggenrank. Hij is echter bekender als klimmer, hoog als een prijszonnebloem. De heggenrank begint elk jaar vanaf de grond zijn hemeltocht. Met zijn ranken tast hij de lucht af tot hij een stengel of struik voelt. De rank krult zich erom, even snel als de grote wijzer van een uurwerk, net niet zichtbaar dus, maar na een paar minuten duidelijk gedraaid. Als de rank zijn prooi goed beet heeft, spiraalt hij als het snoer van een telefoonhoorn ineen waardoor de rank verkort en de plant zich optrekt. Met dagelijks tien centimeter groei zit hij in juni metershoog. Hij verschijnt trouwens pas op z'n vroegst eind maart vanuit een knol van soms vele kilo's, elk jaar dikker. Ik vind zo'n ding wel eens op de rand van een zandverstuiving. De knol zit vol voedingsstoffen. Deze maken die snelle groei mogelijk. Een minimum aan bouw materiaal volstaat trouwens. Hij leunt immers op andere planten. Het spreekt voor zich dat die knol giftig is. Konijnen en muizen zouden er anders in de wintertijd niets van overlaten. Dank zij die knol, die ook vocht bevat, en beharing op de bladeren is hij bestand tegen droogten. Bent u helemaal verstedelijkt, dan heeft u nooit komkommers, augurken en pompoenen zien groeien. Anders herkent u onmiddellijk deze familieleden, die echte dorstlessers als vruchten hebben. Ook heggenranks familie is spaarzaam met water. De heggenrank is tweehuizig en bloeit met groenwitte bloemen. Zijn/haar stuifmeel en nectar trekt vooral bijen. Maar op een winderige zomerdag zag ik mieren nectar drinken. Onder de kleinere, vrouwelijke bloemen zit een knobeltje, het begin van de rode bes. Half september zijn de mannelijke planten meestal nog groen, de vrouwelijke planten verdord. De giftige, rode bessen hangen aan bijna onzichtbare, verdorde draadjes. Het lijkt al kerstversiering.

